

Persbericht

PB04-190
10 december 2004
9.30 uur

Minder investeringen verwacht in 2004

De ondernemers in de industrie verwachten dit jaar 12 procent minder te investeren dan in 2003. Dit zou betekenen dat het laagste investeringsniveau in tien jaar bereikt wordt. In het voorjaar van 2004 dachten de industriële ondernemers nog 2 procent meer te investeren dan in 2003. Dit blijkt uit cijfers van het CBS.

Ondernemers stellen investeringen uit

In vrijwel de gehele industrie, de delfstoffenwinning en de nutsbedrijven zijn de investeringsverwachtingen voor 2004 naar beneden bijgesteld. Dit hangt voor een deel samen met uitstel van de investeringen tot 2005. Vooral in de metaal- en elektrotechnische industrie deed zich dit voor. In deze branche gingen de producenten in het voorjaar nog uit van een groei van de investeringen van 23 procent. Een half jaar later is de verwachte groei omgeslagen in een krimp van 10 procent.

Lichte groei investeringen verwacht in 2005

De industriële ondernemers verwachten voor 2005 een lichte stijging van de investeringen ten opzichte van 2004. Deze groei wordt voornamelijk veroorzaakt door de metaal- en elektrotechnische industrie en de overige industrie. Het gaat hier voor een deel om investeringen die aanvankelijk voor 2004 gepland waren. Ook in de delfstoffenwinning verwachten de producenten een herstel in de investeringen in 2005.

Technische toelichting

Investeringen zijn erg gevoelig voor bijstellingen zoals het opschuiven van de datum van oplevering. Ook de economische ontwikkeling in een bedrijfstak kan aanleiding zijn om investeringsprojecten te annuleren of juist versneld uit te voeren.

De uitkomsten over de investeringsverwachtingen zijn ontleend aan een steekproefonderzoek dat het CBS dit najaar heeft gehouden bij bedrijven in de industrie, delfstoffenwinning en bij nutsbedrijven. Daarbij is gevraagd naar de totale waarde (in lopende prijzen) van de materiële vaste activa, die in het lopende en komende kalenderjaar in gebruik (zullen) worden genomen, op basis van eigendom (inclusief financial lease).

De realisatiecijfers van 2003 hebben een voorlopig karakter. Deze kunnen zijn aangepast. De aangepaste cijfers zijn in tabel 1 cursief aangegeven.

Tabel 1: Investerings in vaste activa

	Realisatie		Mutatie t.o.v. voorgaand jaar	
	2002	2003 ¹⁾	2004 ²⁾	2005 ²⁾
	<i>mln euro</i>		<i>%</i>	
Delfstoffenwinning	1264	1479	-36	28
Industrie	7862	7228	-12	5
w.v.				
Voedings- en genot- middelenindustrie	1572	1478	11	-6
Aardolie- en steen- koolverwerkende industrie	351	286	54	-23
Chemische industrie	2004	2093	-43	1
Metaal- en elektro- technische industrie	1919	1823	-10	20
Overige industrie	2017	1549	-3	16
Nutsbedrijven	1366	1432	20	4

¹⁾ Voorlopige cijfers

²⁾ Najaarsverwachting ondernemers

Bijgestelde cijfers zijn cursief weergegeven

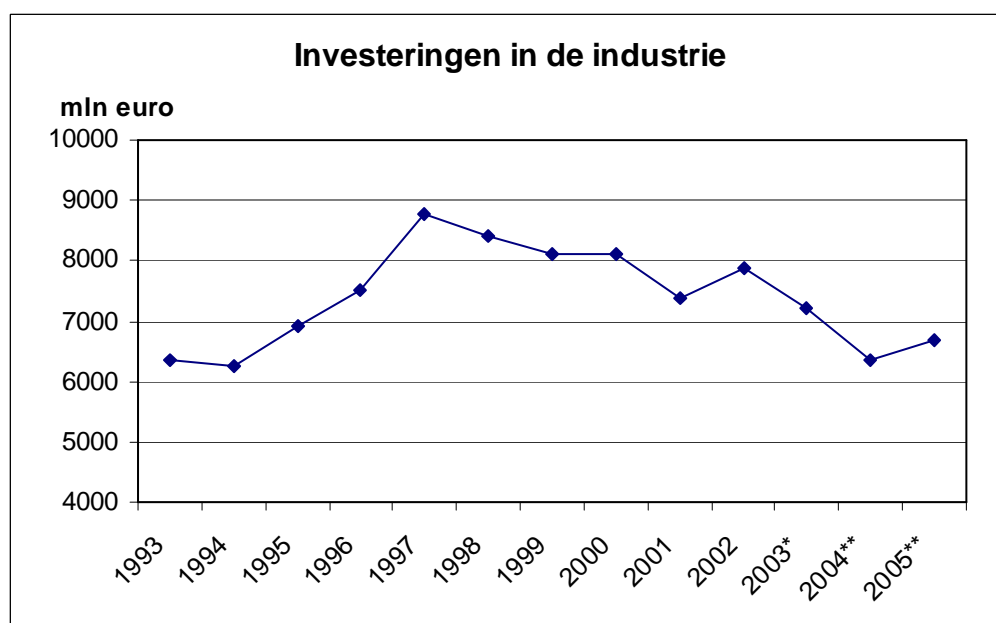
Bron: CBS

Tabel 2: Investeringsverwachtingen ondernemers

	Mutatie t.o.v. voorgaand jaar			
	Voorjaarsmeting 2004		Najaarsmeting 2004	
	2004 ¹	2005 ¹	2004 ¹	2005 ¹
	%			
Delfstoffenwinning	-24	.	-36	28
Industrie	2	-7	-12	5
w.v.				
Voedings- en genotmiddelenindustrie	18	.	11	-6
Aardolie- en steenkoolverwerkende industrie	31	.	54	-23
Chemische industrie	-37	.	-43	1
Metaal- en elektro-technische industrie	23	.	-10	20
Overige industrie	14	.	-3	16
Nutsbedrijven	30	.	20	4

¹Verwachtingen ondernemers

Bron: CBS

*Voorlopige cijfers

** Op basis van verwachtingen ondernemers

Bron: CBS